

VIIME NUMERON (t&e 2/2011) Tieteellisessä elämässä kerrottiin puolalaisesta Krystian Balasta, murhaajasta, joka oli perustellut tekoaan erilaisilla postmoderneilla ja relativistisilla ajatuksilla ja kirjoittanut aiheesta jopa romaanin. Heinäkuun lopussa tämänkaltaisten – olisi liioiteltua sanoa akateemisesti orientoituneiden, mutta kuitenkin jollain tavoin tekonsa filosofiaan ja ihmistieteisiin eksplisiittisesti kytkevien – murhamiesten historia sai uuden onnettoman luvun, kun 32-vuotias Anders Behring Breivik räjäytti ensin Oslon keskustassa 8 uhria vaatineen autopommin ja surmasi tämän jälkeen ampumalla 69 ihmistä läheisellä Utöyan saarella. Breivikin jälkeensä jättämä ”manifesti” nimittäin nimeää vihollisikseen, kaiken muun ohella, ajatussuuntauksen, jota hän kutsuu ”kulttuurimarxismiksi” – sekä puolalaisen Balaan vedonneen dekonstruktion ja relativismin.

Eräs lehtemme avustajista kertoo heti Norjan iskujen jälkeen tutustuneensa pikaisesti Breivikin manifestiin luet-

tuaan internetin keskusteluista huolestuneita kommentteja, joiden mukaan tuo 1500-sivuisen tuotos olisi jollain uudella tavalla vakavasti otettava ja erilainen kuin aiempien murhamiesten tekeleet (vrt. esim. muutaman vuoden takaisten suomalaisten kouluampujien jälkeen jääneiden kirjoitusten Nietzsche-viittaukset). Nopean selailun jälkeen avustajamme saattoi tuntea vastenmielisyyden ohella myös jonkinasteista helpotusta: ei manifestin ”teoreettisessa” tai historiallisessa kehystyksessä ole mitään erityistä syvällisyyttä tai edes koherenssia, vaan kysymys on taas kerran mieleltään järkkyneen yksinäisen suden harhaisista ajatuksista. Ehkä suurin ero kotimaisiin kouluampujiin nähden tuleeekin siitä, että yli kolmekymppisellä tekijällä on vain ollut aikaa elää ajatustensa parissa ja samanmielisten nettiyhteisöissä huomattavasti kauemmin – ja siitä valitettavasta seikasta, että nuo tekijän ajatuksia tukeneet nettiyhteisöt ovat Norjan tapauksessa paljon laajemmalle

levittyneitä ja yleisemmin hyväksytyjä.

Manifesti toden totta käsittelee useiden kymmenien sivujen mitalla akateemisia vihollisiansa, mm. Lukácsia, Gramscia, Frankfurtin koulukuntaa, feminismiä sekä dekonstruktiota (kaikki enemmän tai vähemmän samaksi ”kulttuurimarxismiksi” niputettuna). Sittemmin on käynyt ilmi, että itse asiassa oikeastaan kaikki tämä(kin) materiaali on netistä kopioitua eikä murhaajan omaa käsialaa. Tässä mielessä manifesti ei siis olekaan yksinäisen suden vaan kollektiivin kirjoittama. Kiinnostavaa kyllä, tämä ”akateeminen” osuus sijoittuu aivan manifestin alkuun. Ehkäpä avustajamme helpottunut tunne syntyikin osin myös siitä: Breivikin mahdollisilla hengenheimolaisilla ei tule olemaan hauskaa kahlatessaan läpi etäisesti surkeita proseminariesitelmiä muistuttavien referaattien ja kirjaesittelyiden hetteikköä ennen kuin pääsevät manifestin varsinaiseen aiheeseen, eräänlaiseen terroristin käsikirjaan käytännöllisine toimintaohjeineen.